Ügyiratszám: 2175/K/2009-5.

Dr. Szalai Tibor jegyző részére

Budapest

Mechwart liget 1.

1024

Tisztelt Jegyző Úr!

Levelének tájékoztatása szerint Ön, mint a Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete Polgármesteri Hivatalának jegyzője szabálysértési hatósági jogkörében egy szabálysértési ügyben megkereste a […].hu Kft.-t egy felhasználó adatainak szolgáltatására vonatkozóan, de az ügyvezető megtagadta az adatszolgáltatást törvényi felhatalmazás hiányára hivatkozva.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 52. § (1) bekezdése értelmében a szabálysértési hatóság és a bíróság az ügy megítélése szempontjából lényeges körülményeket köteles tisztázni. Amennyiben a rendelkezésre álló adatok az érdemi döntés meghozatalához nem elegendőek, a tényállás tisztázása érdekében bizonyítást folytat le.

Az Sztv. 83. § (1) bekezdése szerint amennyiben a feljelentés adatai nem adnak elegendő alapot a felelősség megállapítására, illetőleg az eljárás megszüntetésére, a tényállás tisztázása érdekében a szabálysértési hatóság

a) felhívja a feljelentőt további adatok közlésére, meghallgatja az eljárás alá vont személyt, szükség esetén a sértettet, a feljelentőt, illetve más, tanúként számba jöhető személyeket;

b) szakvéleményt szerez be, meghallgatja a szakértőt, illetve a szaktanácsadót;

c) iratokat, tárgyi bizonyítási eszközöket szerez, illetve szereztet be;

d) külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján más szerveket adatok közlésére hív fel.

A […].hu Kft. honlapján feltüntetett információk szerint a […] a magyar adatvédelmi rendelkezéseknek megfelelően esetenként együttműködhet a helyi, országos vagy nemzetközi hatóságokkal, amelyek megkeresésére a […] köteles a szükséges személyi azonosító adatokat, információkat kiadni.

A jogszabályi rendelkezések, valamint a társaság honlapjának áttekintését követően megkerestem a […].hu Kft. jogi vezetőjét, […]t, azon kérdéseimmel, hogy

– mely esetekben adják ki a másik szerződő félnek a név, e-mailcím, bankszámlaszám és telefonszám adatok mellett a lakcímet;

– milyen módon férhet hozzá az érintett a vele szerződéses viszonyban lévő fél adataihoz, amennyiben az egyik fél megszegi a szerződésben vállalt kötelezettségét.

A jogi vezető az alábbi választ küldte meg részemre:

A Szabs. tv. a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvénnyel ellentétben nem tartalmaz olyan kifejezett törvényi felhatalmazást, mely alapján a társaság, mint adatkezelő az általa kezelt személyes adatokat jogszerűen továbbíthatná a szabálysértési hatóság részére.

A […].hu Kft. így, törvényi felhatalmazás hiányában, kénytelen megtagadni minden olyan, szabálysértési hatóságtól származó megkeresést, amely a felhasználó személyes adatának átadására vonatkozik.

Álláspontjuk szerint azonban a szabálysértési hatóság, a tényállás tisztázása keretében megkeresheti a nyomozó hatóságot (rendőrséget) az ismeretlen elkövető személyazonosságának kiderítése érdekében (iratok, tárgyi bizonyítási eszközök beszereztetése), a rendőrség saját ágazati jogszabálya alapján, így többek között, a rendőrségről szóló 1994. évi XXIV. törvény (Rtv.) alapján jogosult személyes adatokat bekérni, amely adatszolgáltatást a […].hu Kft. nem tagadhatja meg.

A szabálysértési hatóság megkeresése esetén a […].hu Kft. mind írásban, mind szóban tájékoztatja az ügyben eljáró szabálysértési hatóságot a kért adatok átadásának törvényi akadályáról és egyben, megoldásként javasolja, hogy a sértett igényelje a nyomozó hatóság (rendőrség) közreműködését. Sajnos, cégük gyakorlatában eddig még nem tapasztalták, hogy a szabálysértési hatóság a rendőrség közreműködését igénybe vette volna.

A jogellenes magatartások, az internetes („…s") csalások megelőzése és felderítése érdekében a […].hu szoros kapcsolatot alakított ki a nyomozó hatóságokkal, a […].hu biztonsági részlege jogellenes magatartás észlelése esetén maga is a nyomozó hatósághoz fordul; ennek folyamata azonban egy sértett felhasználó számára – elsősorban nyomozati érdekek miatt — csak később válik ismertté. Elmondható továbbá, hogy „…s” csalás esetén jellemzően egy felhasználó nem kizárólag egy sértett sérelmére követ el jogellenes cselekményt – ilyen esetben a […].hu minden tőle telhető eszközzel együttműködik a nyomozó hatósággal, hiszen a több sértett sérelmére elkövetett csalások jellemzően már nem szabálysértést, hanem bűncselekményt valósítanak meg. E tényről azonban az a felhasználó, aki szabálysértési hatósághoz fordul, később, jellemzően már a nyomozati szakban értesül. Egyedi esetekben, a nyomozó hatósággal egyeztetve, a nyomozás érdekeinek kívánt mértékben és módon, a […].hu közvetlenül is megkeresi a sértetteket és tájékoztatja őket a nyomozati munkáról, továbbá arról, hogy melyik rendőrkapitányság végzi a sérelmükre elkövetett cselekmény felderítését.

Felhasználó kérésére egy másik felhasználó személyes adatait a […].hu nem adja ki; ez ellentétes lenne az adatvédelmi előírásokkal. A […] szabályzata alapján, a tranzakciók tisztaságának, a felhasználók személyes adatainak és a […] üzleti érdekeinek védelme érdekében továbbá tilos közvetlen elérhetőségek (kapcsolat–felvételi adatok) felhasználó általi megadása.

Időközben jogszabály-véleményezési jogkörömben eljárva véleményeztem a Szabs. tv. módosításáról szóló törvénytervezetet, mely szerint egy új bekezdés kerül bele a szabálysértési hatóság előtti eljárás című fejezetbe.

A törvénytervezet 83/A. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy „ha a tulajdon elleni szabálysértés miatt a feljelentést a rendőrségnél teszik meg és a késedelem az elkövető kilétének megállapítását veszélyezteti, vagy a bizonyítékok eltüntetésével járhat, illetve ha az az eredményes felderítés érdekében szükséges, a rendőrségnek a következő intézkedéseket kell megtennie:

a) gondoskodik az elkövető kilétének megállapításáról, az eljárás alá vont személy és a tanúk meghallgatásáról, a tárgyi bizonyítási eszközök beszerzéséről,

b) a helyszínt megszemlélheti, ruházat, csomag és jármű átvizsgálását, lefoglalást végezhet, szakértő közreműködését veheti igénybe.”

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint „a rendőrség az (1) bekezdés szerinti halaszthatatlan eljárási cselekményről készített jegyzőkönyvet, a bizonyítékokat, a lefoglalt dolgot haladéktalanul megküldi a hatáskörrel rendelkező szabálysértési hatóságnak, illetve bíróságnak az eljárás lefolytatása végett.”

Álláspontom szerint a Szabs. tv. tényállás tisztázásáról rendelkező 83. § (1) bekezdés c) pontját az adatvédelmi követelmények kellő érvényesülése érdekében pontosítani szükséges. Ezért megfontolásra javasoltam a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 71. § megkereséseket szabályozó, Sztv.-be illeszthető rendelkezéseinek átvételét.

Javaslatom figyelembevétele nélkül nyújtotta be a kormány a törvényjavaslatot az Országgyűlésnek. Amennyiben az Országgyűlés elfogadja a Szabs. tv. módosítását, ez akként rendezi a visszás helyzetet, hogy a rendőrség köteles lesz eljárni a fentiek szerint az elkövető kilétének megállapításában szabálysértés esetén is.

Mindezek alapján, bár a szabálysértési hatóság tényállás tisztázására vonatkozó eljárásának pontos szabályozása még várat magára, bízom abban, hogy az új jogi környezetben a jövőben az eljárás alá vont személy kilétének, illetve tartózkodási helyének megállapíthatatlansága miatt kevesebb esetben kell a szabálysértési eljárást megszüntetni.

Budapest, 2009. november 10.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András